

beslissing

MEDISCH TUCHT COLLEGE

Zaaknummer: CUR202004454

Beschikking d.d. 10 juni 2022

inzake

KLAAGSTER,

wonende in Curaçao,

klaagster,

gemachtigde: mr. D.I.E.I. Lichtenberg,

tegen

VERWEERDER, huisarts,

wonende in Curaçao,

verweerder,

gemachtigde: mr. I.F.R.S.A. Moenir-Alam.

Partijen zullen hierna Klaagster en Verweerder worden genoemd.

1. Het procesverloop

1.1. Klaagster heeft op 16 november 2020 een klachtschrift met producties ingediend. Verweerder heeft op 22 februari 2021 een verweerschrift met producties ingediend. Voorafgaande aan de behandeling zijn namens klaagster nadere producties toegestuurd, waaronder het elektronisch dossier van het CMC en het Inspectierapport van 18 maart 2022. De klacht is behandeld op 31 maart 2022. Ter gelegenheid van de mondelinge behandeling is Klaagster verschenen samen met haar partner, PARTNER, bijgestaan door de gemachtigde voornoemd. Verweerder is verschenen samen met zijn gemachtigde voornoemd. Beide partijen hebben het woord gevoerd, mede aan de hand van pleitaantekeningen. Partijen is aangezegd dat het Gerecht een beschikking zal geven.

1.2. De uitspraak is (nader) bepaald op heden.

2. De feiten

2.1. Verweerder is huisarts. Klaagster is meer dan 13 jaren patiënt van Verweerder.

2.2. Op 21 april 2020 is Klaagster bevallen van haar eerste kind, een zoon, ZOON

VAN KLAAGSTER EN PARTNER ("Zoon").

2.3. Klaagster heeft op 19 mei 2020 om 08.16 uur via whatsapp contact gezocht met Verweerder. Verweerder was op dat moment elders werkzaamheden aan het verrichten. Zijn praktijk werd waargenomen door WAARNEMER ('Waarnemer'), huisarts.

2.4. Verweerder heeft gedurende de lunch telefonisch contact met Klaagster gehad. Tijdens dat telefoongesprek heeft Klaagster aangegeven dat Zoon verhoging (38,8 graden) en een moeizame ontlasting had. Het besproken medisch advies heeft Verweerder vastgelegd in een whatsapp bericht van 13:33 uur:

*Paracetamol suppositorio de 60 mg, compra 10, dale cada 6 horas uno rectales
Roosvice laxo, jarabe que tienes que comprar en supermerkado Vreugdenhil, dale 3x al día 1 cucharadita en 30 cc de agua tibia*

2.5. Op 20 mei 2020 is Klaagster in verband met aanhoudende klachten op consult geweest bij Waarnemer. In het elektronisch dossier noteert Waarnemer:

Komt voor koorts

*R/ 30 Nystatine susp. 1000.000 IU/ml
R/ 20 Paracetamol Supp 60 mg*

2.6. In een ongedateerde schriftelijke verklaring schrijft Waarnemer over het consult:

"Patiënt van ongeveer 2 maanden consulteerde op vrijdag 20 mei 2020 rond 16:00 uur met moeder die verwees dat Patiënt koorts had gekregen in vroege uren van die dagen ook 's morgens op 5 mei. Moeder verwees ook dat hij geen andere afwijking had, dat haar zoon normaal at was niet geïrriteerd, was gewoon actief, met normale mictie. Werd weer gevraagd aan moeder of patiënt goed kon eten op het moment en zij zei dat hij nog heel goed en actief at.

Op dat moment begint Dr. Waarnemer met lichamelijke exploratie op zoek naar oorzaak koorts. Visueel: normale baby, geen dehydratie, normale motorische beweging van zelf actief, met glimlach.

*Bij exploratie geen koorts (met thermometer gemeten).
(...)*

Wordt aan moeder uitgelegd dat op dat moment geen duidelijke/visueel probleem aanwezig was als oorzaak voor de koorts. En werd aan haar gevraagd om goed te kijken als zij ziet dat het erger wordt om spoedig weer te komen. (...)."

2.7. Op 25 mei 2020 komt Klaagster wederom in verband met aanhoudende koortsklachten bij Zoon op consult in de praktijk, ditmaal bij Verweerder. Verweerder onderzoekt de zoon van Klaagster. Er wordt geen temperatuur gemeten, wel wordt met de hand gevoeld of er sprake is van koorts. In het elektronisch dossier wordt genoteerd:

Koorts eci (toev. MTC: e causa ignota (onbekende oorzaak))

R/ 20 Paracetamol Supp 60 mg

2.8. Op 27 mei 2020 belt Klaagster in de ochtend met Verweerder in verband met aanhoudende koorts bij Zoon. Verweerder overlegt met de dienstdoende kinderarts, dr. X, en stuurt de zoon van Klaagster door naar het CMC met als melding *langdurige koorts eci bij zuigeling < 3 mnd.*

2.9. In het medisch dossier van het CMC wordt op 27 mei 2020 om 10:54 uur vastgelegd:

“gebeld door poli-assistente Germaine met het verzoek van moeder of de geplande poliafspraak op 24/6 van deze baby, vroegerd kon worden iom koorts, dit was op advies van de huisarts. Aan de poli-assistente benoemd dat een baby met koorts onder de drie maanden altijd meteen gezien moet worden, dus dat de baby naar de kinderafdeling moet komen voor beoordeling op onze spoedkamer. Poli-assistente gaf aan dat zij meteen de moeder terugbelde en ik gaf aan dat ik het bijzonder vond dat ik niet zelf door de huisarts gebeld was, gezien de leeftijd van de baby. Ongeveer 5 minuten hierna werd ik wel gebeld door de huisarts met het verhaal van reeds enkele dagen koorts bij de baby, zonder duidelijke focus, waarvoor paracetamol geadviseerd was, maar toch blijvend koorts. Hierbij gaf ik aan dat baby's met koorts zonder focus onder de 3 maanden altijd ingestuurd moeten worden voor beoordeling. Vanwege bovenstaand verhaal heb ik met de verpleging op de kinderafdeling afgesproken dat de baby (mede vanwege COVID-protocol) meteen op een box beoordeeld moest worden, omdat het naar alle waarschijnlijkheid om een opname zou gaan.”

2.10. Zoon wordt na aankomst in het CMC opgenomen. Er wordt nader onderzoek gedaan en verschillende tests uitgevoerd. De toestand van Zoon verslechterde binnen enkele uren. Hij wordt verschillende keren gereanimeerd. Om 22:30 uur is Zoon overleden.

2.11. Uit een brief van het CMC van 5 juni 2020 aan Verweerder blijkt het volgende over het beloop na aankomst in het CMC:

“Reden van komst/verwijzing

Koorts zonder focus.

(...)

Speciële anamnese

De afgelopen 10 dagen (vanaf 18-5-2020) zou Zoon een verhoogde temperatuur hebben, variërend tussen 37.5 graden C en 39 graden C. Moeder geeft hiervoor zonodig paracetamol 4 dd 60 mg, waarmee de temperatuur wel zakt maar later opnieuw stijgt. (...).

(...)

Beloop

Zoon werd opgenomen op de kinderafdeling i.v.m. een langer bestaande koorts zonder focus, waarbij een work-up volgens protocol werd gedaan. (...). In de uren daarna was hij stabiel, maar ziek. (...).

Rond 19 uur (nog op de kinderafdeling)

(...)

*Patient was dreigend respiratoir en circulatoir insufficient bij sepsis/meningitis.
(...) en overplaatsen naar NCIU voor meer ondersteuning en intubatie.*

(...)

Er werd om 20:40 uur gestart met hartmassage (...).

(...)

*21:10 uur
Patiënt opnieuw hypotensief (...).*

(...)

*Rond 22.05 uur tijdens prikpogingen opnieuw toenemend hypotensief (...).
(...)*

Tijdstip van overlijden: 22:30u.

Conclusie

A terme neonaat van 5 weken oud met blanco voorgeschiedenis werd opgenomen vanwege langer bestaande koorts zonder focus, passend bij fulminante urosepsis, waarbij respiratoire en circulatoir insufficiënt werd en overleden is aan onbehandelbare refractaire shock.

(...)."

2.12. Uit het Inspectierapport van 18 maart 2022 van de Inspectie voor de Volksgezondheid is onder meer geconcludeerd:

"b. Overwegingen.

(...).

2. Conform de vigerende medische protocollen (Nederlandse Huisartsen Genootschap) voor koorts bij zuigelingen dient een zuigeling jonger dan drie maanden bij koorts zonder focus direct naar een kinderarts verwezen te worden aangezien het een zeer hoog risico heeft op een gecompliceerd beloop. Er is hier dus sprake van doctor's delay, die ertoe leidt dat patiënt in plaats van direct op 19 mei pas op 27 mei door de huisarts naar de kinderarts is verwezen. (...). In dit geval betreft het een kind kleiner dan drie maanden zonder focus voor de koorts en zonder alarmsymptomen en had dit dus tot directe verwijzing naar de kinderarts op 19 mei 2020 moeten leiden aangezien ook de uitzonderingsregel voor directe verwijzingen niet van toepassing is."

3. De klacht

3.1. Klaagster verwijt Verweerder de volgende punten:

- het ontbreken van diagnostisch medisch onderzoek;
- het ontbreken van adequate actie in de vorm van een verwijzing naar de kinderarts;

- het verlenen van ontoereikende medische zorg;
- beperkte dossiervorming.

3.2. Aldus klaagt Klaagster erover dat Verweerder niet de juiste medische zorg heeft aangeboden en derhalve niet heeft gehandeld conform hetgeen gebruikelijk is in de kring van beroepsgenoten, waardoor hij ernstige schade heeft berokkend en het vertrouwen in de geneeskundigen heeft ondermijnd.

3.3. Verweerder heeft de klachten en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen bestreden. Voor zover nodig wordt daarop hieronder ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Het College begrijpt de klacht van Klaagster aldus, dat zij het Verweerder verwijt dat hij niet een juiste diagnose heeft gesteld in die zin dat hij van het onjuiste uitgangspunt is uitgegaan dat sprake was van een virale infectie en de patiënt niet meteen c.q. tijdig heeft doorverwezen naar de kinderarts.

4.2. Verweerder voert in het kader van zijn verweer aan dat hij voldoende adequaat en zorgvuldig op de medische klachten van Zoon heeft gereageerd. Verweerder heeft na de eerste melding via whatsapp telefonisch contact gehad met Klaagster en zijn advies per whatsapp aan haar bevestigd. Daarna heeft Verweerder Zoon eerst weer op 25 mei 2020 gezien, waarna hij Zoon binnen drie dagen op 27 mei 2020 heeft verwezen naar de kinderarts. Van een doctor's delay is daarom geen sprake.

4.3. Het College overweegt dat het missen van de juiste diagnose op zichzelf niet doorslaggevend hoeft te zijn voor het slagen van de klacht. De klacht is pas gegrond, als vast komt te staan dat de wijze waarop Verweerder tot de onjuiste diagnose is gekomen in strijd is met de zorgvuldigheid die van een redelijk bekwame beroepsgenoot mag worden verwacht. Bij de beoordeling daarvan wordt rekening gehouden met de stand van de wetenschap ten tijde van het door Klaagster klachtwaardig geachte handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm werd aanvaard.

4.4. Klaagster heeft zich op 19 mei 2020 via whatsapp bij Verweerder gemeld met koortsklachten van Zoon die op dat moment 5 weken oud was. Dat zijn ernstige klachten voor een 5 weken oude baby. Op 20 mei 2020 gaat Klaagster bij Waarnemer op consult. De koortsklacht is in het elektronisch dossier genoteerd. Op 25 mei 2020 komt Klaagster bij Verweerder op consult en maakt zij weer melding van aanhoudende koortsklachten bij Zoon. Vaststaat dat Verweerder die dag geen koorts heeft gemeten met de thermometer. Hij heeft zich beperkt tot het meten met de hand en heeft Zoon lichamelijk onderzocht. Verweerder heeft daarvan geen

melding gemaakt in het elektronisch dossier. Uit het elektronisch dossier blijkt evenmin dat Verweerder een uitgebreide anamnese heeft afgenomen. Ter zitting is gebleken dat Klaagster bij Zoon vanaf 19 mei 2020 dagelijks meerdere malen rectaal de temperatuur heeft gemeten en dat zijn temperatuur schommelde tussen de 38,5 graden C en de 39 graden C. Deze informatie levert een objectivering van de langdurige koorts zonder focus op. Desondanks wordt er in het elektronisch dossier geen melding gemaakt van aanhoudende koorts. Er vindt ook geen verwijzing naar de kinderarts plaats. Dat gebeurt pas op 27 mei 2020 nadat Klaagster weer melding maakt van de aanhoudende koortsklachten.

4.5. Uit het NHG-Standaard Kinderen met Koorts volgt dat er sprake kan zijn van een zeer hoog risico op een onderliggende ernstige infectie of gecompliceerd verloop bij alle kinderen van 1 tot 3 maanden met een temperatuur hoger dan 38 graden C, *tenzij* er een duidelijke focus voor de koorts is en een ongecompliceerd beloop aannemelijk is. Om die reden is er in dat geval altijd een indicatie voor een verwijzing.

4.6. Op 19 mei 2020 heeft Klaagster in een telefoongesprek voor het eerst bij Verweerder melding gemaakt van koortsklachten bij Zoon. Op 20 mei 2020 herhaalt Klaagster die klacht tijdens een consult bij Waarnemer, wiens handelen ter zake niet ter beoordeling voorligt. Waarnemer noteert in het elektronisch dossier dat Klaagster op consult is gekomen voor koorts bij Zoon. Die vermelding in combinatie met het consult bij Verweerder zelf op 25 mei 2020 had voor Verweerder aanleiding moeten zijn om niet alleen een grondige anamnese af te nemen om de aanhoudende koortsklachten te objectiveren, ook had hij zelf de temperatuur moeten meten en de patiënt, gelet op de NHG-Standaard Kinderen met Koorts, meteen moeten doorverwijzen naar de kinderarts. Het lichamelijk onderzoek zoals door Verweerder is uitgevoerd, is bedoeld om een focus voor de koorts vast te stellen. Doordat Verweerder lichamelijk geen bijzonderheden kon vaststellen, is Verweerder er van uitgegaan dat sprake was van een virale infectie. De bevindingen van dergelijk ondersteunend lichamelijk onderzoek in geval van koortsklachten zonder focus bij een baby van jonger dan 3 maanden, zoals reeds op 20 mei 2020 werd geconstateerd, ondersteunen opnieuw uitdrukkelijk de indicatie voor direct verwijzing naar de 2de lijn. Verweerder had Zoon daarom, bij voorkeur op 19 mei 2020, maar in ieder geval op 25 mei 2020 moeten doorverwijzen naar de kinderarts. Door Zoon eerst op 27 mei 2020, en nadat Klaagster zelf weer contact had opgenomen, naar de kinderarts te verwijzen heeft Verweerder in strijd met de NHG-Standaard de situatie op een cruciaal moment verkeerd ingeschat. Een uitgebreidere verslaglegging door zijn waarnemer alsmede door hemzelf zou mogelijk aan een betere inschatting van de situatie hebben kunnen bijdragen.

4.7. Het voorgaande leidt ertoe dat Verweerder niet de zorg heeft betracht die van hem verwacht mocht worden doordat hij een verkeerde inschatting van de klachten heeft gemaakt en daarop onvoldoende adequaat heeft gereageerd. De

omstandigheid dat de beoordeling van de situatie mogelijk is vertroebeld door een beperkte verslaglegging door zijn waarnemer, ontslaat Verweerder niet van zijn verantwoordelijkheid de juiste zorg te betrachten. In hoeverre het overlijden van Zoon uiteindelijk is terug te voeren op het tekortschieten van Verweerder valt niet vast te stellen. Zoon is overleden aan een ernstige infectie van E.Coli / een urosepsis, waarvan niet zonder meer vaststaat dat die infectie (nog) te genezen was geweest indien Zoon op 19 mei 2020 of 25 mei 2020 naar de kinderarts was verwezen. Naar het College begrijpt zou die duidelijkheid voor de nabestaanden bij kunnen dragen aan de acceptatie van het verlies van Zoon. Zij hebben een kind verloren ondanks dat zij medische zorg hadden gezocht. Het College toetst echter enkel of een zorgverlener, in dit geval Verweerder, bij het handelen waarover wordt geklaagd is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig geachte handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard. Het College beantwoordt die vraag ontkennend ongeacht of het overlijden van Zoon daarvan een gevolg is. De klacht is daarom gegrond. Bij de vraag of en zo ja welke maatregel moet worden opgelegd houdt het College er rekening mee dat Verweerder zich als betrokken arts heeft opgesteld. Hij heeft na aanvankelijke whatsapp meldingen medische hulp geboden en de moeder geprobeerd gerust te stellen. Ook na het overlijden van Zoon heeft hij contact gezocht met Klaagster en (psychologische) hulp aangeboden. Tijdens het verhandelde ter zitting is anderzijds gebleken dat hij er niet helemaal van doordrongen is dat hij de situatie verkeerd heeft ingeschat en adequater had moeten optreden. Het College acht om die reden een waarschuwing aangewezen en, mede gezien in het kader van het algemeen belang, een plaatsing van de uitspraak op de website van de Inspectie voor de Volksgezondheid.

5. De beslissing

Het Medisch Tuchtcollege:

- 5.1. verklaart de klacht gegrond;
- 5.2. legt op de maatregel van waarschuwing;
- 5.3. bepaalt dat een geanonimiseerde versie van deze beslissing met het oog op het algemeen belang bekend wordt gemaakt door plaatsing op de website van de Inspectie voor de Volksgezondheid.

Aldus gegeven door mr. S.M. Christiaan, voorzitter, drs. A. Roose, medisch lid en drs. G.R.R. Kuiters medisch lid en uitgesproken in tegenwoordigheid van de secretaris op 10 juni 2022

zaaknummer: CUR202004454
datum uitspraak: 10 juni 2022

blad 8

Drs. A. Roose en drs. G.R.R. Kuiters zijn buiten staat de uitspraak mede te ondertekenen.